

MVO – Contactdag: Duurzaam Aankopen

Simon Schillebeeckx
BECO België

+32 3 205 91 66

+32 477 014 557

- 1) Inleiding duurzaam aankopen (BECO)**
- 2) Milieukoopwijzer (BBL)**
- 3) Verantwoord Papier (FSC)**

Wat is duurzaam aankopen?

Het hanteren van **milieu-** en **sociale/ethische** bepalingen in alle fasen van het aankoopproces.

=> AK van producten/diensten die aan deze criteria voldoen

Hoe?

1. Opleggen **technische criteria** waaraan een product minstens **moet** voldoen
2. Offertes positief beoordelen op basis van **duurzame gunningscriteria** waaraan een product **kan** voldoen.

Enerzijds criteria voor het product/de dienst, anderzijds voor de leverancier.

Waarom duurzaam aankopen?

1. **Verantwoordelijkheid** nemen voor gevolgen van eigen handelen in keten
2. Onderdeel van **professionalisering** van de aankoop
=> Duurzaam aankopen is niet altijd duurder
=> Duurzaam aankopen vereist strategisch aankopen
3. Duurzaam aankopen maakt **duurzaam leveren** mogelijk
=> Kan bepaalde (niche)markt ontsluiten

Politiek kader

Doelstellingen:

- **EU:** 50 % tegen 2011
- **België:** 50 % tegen 2011
- **Vlaanderen:** 100 % tegen 2020
- **Lokale besturen:** Gent 100 % tegen 2020
- **Nederland:** 100 % tegen 2010
 - gemeenten: 75% in 2010, 100% in 2015
 - provincies en waterschappen 50% in 2010, 100% in 2015

Impact van Overheden

- Collectieve lastendruk ligt in België gemiddeld op 44.8%, hoger dan het gemiddelde van de EU-15 (39.8%) en stijgend
- Publieke administratie stelt 11.8% van alle werknemers tewerk (inclusief politie en justitie) (EU-15: 8%) en stijgend

⇒ Primaire uitgaven van de overheid (exclusief rente): 44.9% van het BBP

!Overheid is de grootste diensten/productenconsument in het land!

=> Grote afzetmarkt voor duurzame producten

Stappenplan Duurzame Aankopen

STAP 1: Welke producten of diensten wil u duurzaam inkopen. Stel prioriteiten op aan de hand van

- Mate van invloed
- Omvang van de aankoop (€)
- Aandacht tot dusver/huidig beleid
- Complexiteit
- MVO-relevantie

Stappenplan Duurzaam Aankopen

- Prioritaire productgroepen vanuit de Overheid

Dienstvoertuigen

Elektriciteit

Onderhoudsdiensten

Drukwerk

Hardware

Kantoormeubilair

Schoonmaakdiensten

Werk- en beschermkledij

Kantoormateriaal

Schoonmaakproducten

Kantoorgebouwen

Hout

Voeding

- + Stimuleren van voorraadgebruik en hergebruik van materiaal (o.a. OVAM, www.ovam.be/producttest)

Stappenplan Duurzame Aankopen

STAP 2: Stel een **gedragscode of criteria** op voor inkoopbeleid, voor leveranciers EN/OF producten/diensten :

Criteria:

- www.milieukoopwijzer.be
- www.gidsvoorduurzameaankopen.be
- www.senternovem.nl/duurzaaminkopen
- <http://ec.europa.eu/environment/gpp>

Labels:

Meestal specifiek per productgroep. Bekende voorbeelden zijn FSC, Blaue Engel, Energy Star, FairTrade

Internationale Standaarden en Normen (management systemen):

ISO 9001, ISO 14001, ISO 26000, SA8000, UNGC, euro-5...

Gedragscodes:

BSCI (www.bsci-eu.org – retail), **Fair Wear** (www.fairwear.nl of www.schonekleren.be – kledingindustrie), **RJC** (www.responsiblejewellery.com - diamant)...

Of Corporate Codes of Conduct (CoCs)

Stappenplan Duurzame Aankopen

STAP 3: Check toeleveranciers: als u de criteria heeft vastgesteld, kunt u toeleveranciers “tegen de meetlat leggen”. Vraag ze om uw inkoopcode te ondertekenen en/of te verklaren hoe ze aan uw opgelegde criteria voldoen.

=> Werk samen met “strategic partners” of “preferred suppliers”

=> Afspraken overheen de value chain rond monitoring, MVO-aspecten

- Self-assessments of externe audits

Stappenplan Duurzame Aankopen

STAP 4: Breng verbeteringen aan: u kunt uw toeleverancier vragen de criteria te verscherpen. Zo nodig kunt u besluiten een leveranciersonderzoek te houden met een controle op locatie.

= *Control & Improve strategie*

- Gebaseerd op wederzijds vertrouwen of wederzijdse afhankelijkheid

=> Duurzaamheid optimaliseren over de grenzen van het eigen bedrijf

Stappenplan Duurzame Aankopen

STAP 5: Stoppen of doorgaan? Maak van tevoren afspraken over de mogelijke consequenties van uw beleid. Stimuleert u uw leveranciers zich te verbeteren of moet het contract worden beëindigd?

= ***Control & Go strategie***

- *Geen wederzijdse afhankelijkheid*
- *Risk-management perspectief*

Interessante bronnen

BRONNEN:

1) **Agentschap NL** (vroegere SenterNovem, Nederlands ministerie)

- Nogal vrijblijvend en toegespitst op Nederlandse markt

2) Erkende **labels (zie FSC)**

- Te eenzijdig en mag juridisch gezien niet als eis

3) **Criteria** Programmatorische Overheidsdienst voor Duurzame Ontwikkeling (PODDO)

- Toegespitst op de Belgische markt
- Niet inpasbaar in huidige aanbestedingen
- Geen bedrijfsvriendelijk formaat

MAAR stelt een impliciete norm voor duurzaamheid bij overheden

4) Milieukoopwijzer van de BBL

Interessante Bronnen: Wereldwijde standaard

UN Global Compact (1)

Human Rights

- [Principle 1](#): Businesses should support and respect the protection of internationally proclaimed human rights; and
- [Principle 2](#): make sure that they are not complicit in human rights abuses.

Labour Standards

- [Principle 3](#): Businesses should uphold the freedom of association and the effective recognition of the right to collective bargaining;
- [Principle 4](#): the elimination of all forms of forced and compulsory labour;
- [Principle 5](#): the effective abolition of child labour; and
- [Principle 6](#): the elimination of discrimination in respect of employment and occupation.

Interessante Bronnen: Wereldwijde standaard

UN Global Compact (2)

Environment

- [Principle 7](#): Businesses should support a precautionary approach to environmental challenges;
- [Principle 8](#): undertake initiatives to promote greater environmental responsibility; and
- [Principle 9](#): encourage the development and diffusion of environmentally friendly technologies.

Anti-Corruption

- [Principle 10](#): Businesses should work against corruption in all its forms, including extortion and bribery.

Onder andere KBC baseert zijn aankoopbeleid hierop

Moeilijkheden met bronnen

- Openbare bronnen richten zich op frequent gebruikte producten
 - ⇒ Bedrijfsspecifieke producten zijn niet altijd te vinden
- Plethora aan labels zorgt voor verwarring bij consument
- Gebruik van UNGC of iets gelijkaardig creëert erkenning maar inpassing ervan blijft vaag
 - Vb. Wat betekent het voorzorgsprincipe in een aankoopbeleid?

Moeilijkheden met Duurzaam Aankopen

- Economische imperatief tot korte termijn denken
 - TCO blijft relatief onbekend concept
- DA vereist transparantie en geloofwaardigheid van duurzame leverancier
- Kan duurzaam aankopen zonder duurzaam leveren?
 - Moeilijkheid voor banken

VRAGEN?

WINST IN DUURZAAMHEID

BECO België

Koningin Astridplein 41-42

2018 Antwerpen

T. +32 3 205 91 50

F. +32 3 205 91 60

www.beco.be

info@beco.be

BECO Nederland

Rotterdam

Amsterdam

Nijmegen

www.beco.nl